
derde jaargang

NIEUWSBRIEF

Juli 1995 no:2

Beste leden,

we hebben uw geduld danig op de proef gesteld, maar hier ligt dan voor u weer een nieuwsbrief, waarin u naast de mededelingen van het bestuur het verslag van de jaarvergadering, gehouden op 14 maart j.l., aantreft, alsmede een reportage, geschreven door Jack Miller, manager van Rothrock Farms.

Tevens ontvangt u de sticker zoals beloofd in onze vorige nieuwsbrief, alsmede een lijst met aAa-codes van de stieren die dit voorjaar door approved persons Jim Sarbäcker en Jan Schilder zijn geanalyseerd.

MEDEDELINGEN VAN HET BESTUUR:

- **jaarvergadering:** ondanks dat vele leden zich door de gunstige weersomstandigheden hadden laten verleiden tot het verrichten van de door hen op dat moment noodzakelijk geachte werkzaamheden, zoals drijfmest uitrijden en kunstmest strooien, was de belangstelling toch goed te noemen en werd het een zeer geslaagde dag. Wat zeker ook te danken was aan de beide inleiders, de sfeervolle zaal en het praktijkgedeelte 's middags op het bedrijf van de fam. Withaar.

De pers heeft ruime aandacht besteed aan deze dag, dus ook uit p.r. oogpunt voor zowel de vereniging als het systeem, heeft deze dag ruimschoots aan de verwachtingen voldaan.

- **sticker:** wij hopen dat u het met ons eens bent, dat het een zeer geslaagde uitvoering is en dat u hem een passende plaats zult geven. Gaarne willen we vanaf deze plaats Mw. Beers-Siep bedanken voor het ontwerpen van deze sticker.

- **donaties:** het verheugt ons u mede te kunnen delen, dat tijdens en kort na de jaarvergadering wij een donatie hebben ontvangen van: Van Benthem Veevoeders en Kunstmest B.V. te Vollehove en van: Veecom - sperma en embryo handelsmaatschappij te Hellum. Hartelijk dank voor deze financiële bijdrage!

- **lijst met aAa-codes:** voor wat betreft de stieren van K.I. Noordwest en Zuidoost Genetics, betreft dit alle tot nu toe geanalyseerde stieren. Bij monde van dhr. Arjen Dijkstra, heeft K.I. Noordwest ons meegedeeld, dat de organisatie het belang inziet van het snel aan de leden/gebruikers ter beschikking stellen van de aAa-codes van de fokstieren, maar dat men voorlopig niet verder kan gaan dan ons de complete nieuwe lijst toe te sturen, zodat wij deze dan weer aan onze leden kunnen sturen. Dit is natuurlijk een stap in de goede richting, al blijft het ons streven ook de grote K.I.-organisaties ervan te overtuigen, dat het voor u als veehouder het meest overzichtelijk en eenvoudig is als alle informatie over de stieren bij elkaar wordt vermeld, dus op de stierenkaart en in de stierencatalogus c.q. stierenboek.

Het argument, dat er geen plaats zou zijn op de stierenkaart voor de aAa-codes, kan in ieder geval niet meer gebruikt worden, nu men wél ruimte heeft gevonden om de vruchtbaarheidsindex te vermelden....

- **regiovoorlichtingsbijeenkomsten:** het bestuur is van plan om deze medio september in Drenthe en Utrecht te organiseren. Daartoe zal contact worden gezocht met veeteeltstudieclubs en/of

jongerenorganisaties aldaar, ten einde een zo breed mogelijk publiek te bereiken. Over de exacte data krijgt u t.z.t. bericht van ons.

- vermelding aAa-codes op registratiekaart: op de laatste jaarvergadering kwam een lid met de suggestie een sticker te ontwikkelen, om die met de aAa-code op de registratiekaart te kunnen plakken. Een eenvoudiger oplossing lijkt ons, dat u de code zelf vermeld, bijvoorbeeld achter de naam van het dier of op een andere opvallende plaats, die handig voor uzelf is en een extra service bij verkoop van het dier.

- keuringssuccessen van leden: er wordt nog wel eens beweerd door mensen, die niet zoveel van het aAa-systeem afweten, dat je bij gebruik van dit systeem al gauw vervalt in "gebruikskruisingen" en met deze manier van "compensatieparing" niets opschiet. Dat je middels optimale paringen, niet alleen de functionaliteit en dus daarmee de produktie over meerdere jaren kunt verbeteren, doch ook in de showing succes kunt hebben bewijzen regelmatig diverse leden van onze vereniging. Bijvoorbeeld: Stok Holsteins uit Nederweert, J. Kroes uit Ens, Mts. Jonker uit Oudega, J.A.G. Hoedjes uit Bergen, J. de Boer uit Schildwolde, Mts. Van Tilburg uit Hellingum en Arend Withaar uit Nijeveen. We willen alle leden van harte gelukwensen met hun successen in de keuringsring. Waarschijnlijk gaan we hier in de toekomst wat meer aandacht aan schenken in onze nieuwsbrief.

VERSLAG VAN DE JAARVERGADERING VAN DE VERENIGING VAN GEBRUIKERS VAN HET RUNDERANALYSESYSTEEM, GEHOUDEN OP 14 MAART 1995 IN CAFÉ OOSTING TE NIJEVEEN, DRENTHE.

Opening:

In zijn opening constateert de voorzitter Piet Beers dat de weersomstandigheden de vergadering al weer niet mee zitten.

Een jaar geleden was het uitermate glad op de wegen, waardoor het vergaderbezoek tegen viel, nu is het weer zo mooi dat veel leden (met name omdat er slecht weer wordt voorspeld) bezig zijn met landwerk. Toch kan hij zo'n 35 leden welkom heten.

Het ras systeem in Nederland slaat bij steeds meer veehouders aan. Er zijn op dit moment zo'n 400 bedrijven die de koeien laten coderen, en de vereniging telt nu zo'n 135 leden. In Amerika wordt het systeem vrij algemeen gebruikt. Vooral op bedrijven van topfokkers wordt met de aAa-code gewerkt. Met name worden de volgende bedrijven door de voorzitter genoemd:

Indianhead, Clovermist, Lylehaven, Rothrock, Gorwood, Pinehurst, Burkett Falls, Paclamar, Arlinda, en Singing Brook. De activiteiten die het afgelopen jaar door de vereniging zijn ontplooid worden in vogelvucht genoemd: met name de contacten met het NRS aangaande een onderzoek naar de waarde van aAa hebben enige tijd gevraagd. De resultaten van dit onderzoek zijn in de Veeteelt van februari 2

1995 gepubliceerd. Maar het onderzoek richt zich o.i. te veel op de INET en niet op daadwerkelijke productie en levensduur, de sterke punten van aAa.

Ook is er een sticker ontwikkeld ter promotie van het aAa-systeem. Het eerste exemplaar van deze "sticker waarover is nagedacht" wordt uitgereikt aan de grondlegger van de vereniging, Ab de Groot uit Lelystad. Dat over deze sticker is nagedacht, blijkt uit de verwerking van de kleuren van de Amerikaanse en Nederlandse vlag, 6 sterren staan voor 6 codes en ook de Amerikaanse vlaggesterren, en centraal staat een koeiekop, een duidelijke code 1 kop.

Mededelingen:

Medio april worden de nieuw doorgekomen fokstieren geanalyseerd door Jan Schilder samen met Jim Sarbacker. Voor de komende jaren blijft het eerst alleen april, maar mocht het nodig zijn, dan is het in de toekomst ook mogelijk om ook na de oktober draai de nieuwste stieren te analyseren.

Jaarverslag penningmeester:

De penningmeester heeft over 1994 f 2800,- aan contributie ontvangen en heeft per 31 december 1994 een saldo van f 811,10.

De kascommissie, welke bestaat uit Dhr. Kuyer uit Ruinerwold en Dhr. Prent uit Echten (Dr.), controleert de boeken en deze worden in orde bevonden.

Het jaarverslag secretaris is al door de voorzitter in de opening meegenomen.

Inleidingen:

Vervolgens worden de inleiders van deze dag, te weten Dhr. Jan de Wit, docent Veehouderij aan de LU te Wageningen, en Dhr. Arend Withaar, veefokker te Nijeveen, geïntroduceerd.

De Wit heeft ontwikkelingshulp gedaan in oa. India. "Daar liepen veel verschillende rassen, groot en klein, kromme en rechte poten, en ze kunnen allemaal wel 20 jaar worden, als ze het eerste jaar maar doorkomen". Met andere woorden: het is niet te zeggen hoe de duurzame koe er uit ziet.

Aan de hand van berekeningen geeft hij vervolgens aan, dat het financieel interessant is om koeien te fokken die langer mee gaan. Alleen al door hogere melkopbrengsten geeft een verlaging van de vervanging van 33% naar 25% een hogere opbrengst van f 125,- per koe.

Op een vraag vanuit de zaal, welke luidde: "Hoe weet ik welke pinken ik moet verkopen, waar moet ik op selecteren bij de kalveren?", antwoordde Dhr. de Wit dat de levensduur erg beïnvloed wordt door het management, en het direct meten ervan niet mogelijk is.

Wel zijn indirecte factoren van invloed: laatrijpe koeien, koeien met een hoge persistentie en koeien met een functioneel exterieur gaan over het algemeen langer mee.

Laatrijtheid en persistentie zijn factoren die door het NRS te meten zijn, maar deze gegevens worden niet

gepubliceerd.

Hij pleitte dan ook voor het geven van meer informatie dan alleen de INET rangschikking. INET is niet een slecht hulpmiddel, maar het is niet het enige hulpmiddel om tot een stierenkeus te komen.

Met de woorden: "Ik zou het NRS wat meer creativiteit toewensen in de omgang met haar leden, en die informatie geven die de individuele boer vraagt, in plaats van ze een SAP- briefje toe te sturen die ze kunnen invullen", sluit Dhr. de Wit zijn inleiding af.

Hierna worden enkele vragen beantwoord:

"Is het wenselijk dat proefstieren als stiervader worden ingezet?"

De Wit: "Het kan goed zijn, maar je hebt waarschijnlijk meer uitval."

Dhr. D. Endendijk komt met de stelling: "Hoe hoger de INET, hoe lager het inkomen." Hij zegt dat de fokwaarde schatting in Nederland erg goed is, maar dat deze aan alle kanten te beïnvloeden is. O.a. wordt er geen rekening gehouden met het onderhoudsvoer.

Hierna is het woord aan Dhr. Arend Withaar, die zijn inleiding begint met de mededeling dat hij vier dochters en geen zonen heeft. Hij heeft een bedrijf met 60 koeien en 80 stuks jongvee. De gemiddelde produktie bedraagt 9500 liter met 4,40% vet en 3,44% eiwit.

Withaar is in 1978 boer geworden en heeft zich tot doel gesteld een koe te fokken, die probleemloos kan en wil produceren. Deze dieren moeten een goede ontwikkeling, ruim gebouwd, een goed uier en een goede speenplaatsing hebben. Dit heeft een minimale vervanging binnen de veestapel tot gevolg. Het afgelopen jaar lag de gedwongen vervanging op 10%.

De vaarzen hebben gemiddeld 84,3 punten, en de oudere koeien 86,9.

Aan de basis van de veestapel ligt Piet 66 en eigen zonen van deze stier.

Via de fokclub van Nijeveen is de heer Withaar in contact gekomen met het aAa-systeem. Hidde Osinga en Meint Postumus maakten hem enthousiast.

In 1980 hebben de eerste Holsteins hun intrede gedaan op het bedrijf. Op advies van stamboek inspecteurs waren de eerste Holstein stieren Triple Threat en Ace.

De selectie van de koeien vindt plaats nadat de vaarzen een lactatie geproduceerd hebben. Drachtige pinken voor export worden dus niet verkocht. De eisen die aan de vaarzen worden gesteld zijn: een goed uier en 6500 liter melk met 4,50 % vet en 3,50 % eiwit.

Hoe selecteert Arend Withaar de te gebruiken stieren:

- De stieren moeten moeders hebben die meerdere lijsten goed geproduceerd hebben.
- De lineaire opbouw van de stieren:

Hoogtemaat: bepaald de bodemvrijheid van het uier.

Ribdiepte.

Kruisligging: hellend en geen hoge zitbeenderen.

Kruisbreedte: niet versmallend, en bovendien geeft een breed kruis plaats aan een breed uier.

Kwaliteit van de benen: helaas komt de kwaliteit van de benen niet meer in de lineaire gegevens voor.

Het gegeven TYPE, daar kun je niets mee!! Als voorbeeld worden de stieren F16 en E Hokes aangehaald.

Beide stieren hebben 112 voor type, maar zijn erg verschillend.

In plaats daarvan zou het beter zijn MELKTYPE en KRACHT te geven op de stierenlijst.

De stieren worden uitgezocht aan de hand van het Misset stierenboek. Jammer dat de aAa- codes daar nog niet in staan. Een taak voor de vereniging.

Aan INET hecht Withaar weinig waarde, ("INET fokkerij geeft fokkerij op vroegrijpheid"), aan exterieurcontrole des te meer.

De proefstieren worden aan de hand van de aAa-code ingezet. Hiervoor worden niet de beste koeien gebruikt. Withaar is lid van de Nederlandse vereniging voor KI in Kampen, een KI die ook zijn proefstieren codeert. "Waar een kleine vereniging groot in kan zijn." en geen proefstier verplichting kent.

Tenslotte komen nog enige economisch kengetallen aan de orde. Het afgelopen jaar was de gemiddelde verkoopprijs van de verkochte koe f 3600,-. De voerkosten liggen op ongeveer 12 ct. per liter melk, en de Opbrengst - Voerkosten liggen op f 6650,-.

Hierna komen een paar opmerkingen uit de zaal:

- Ook grote KI-blokken zouden hun proefstieren moeten coderen. Dit geeft vast minder uitschot van proefstieren.

- Jan Schilder: "De koeien en de stieren lijken te veel op elkaar, zodat de stieren weinig aan de koeien toevoegen. Het zijn overwegend 2-3 stieren. D.Endendijk merkt op "Ik heb nog voldoende code-5 stieren op stal staan."

Rondvraag:

Dhr. Kolkman: : Wat kun je doen tegen niet door approved persons toegekende aAa codes? Antwoord: Weinig, hooguit in een Nieuwsbrief de leden erop wijzen.

Dhr.v/d Steege wil dat de vereniging positieve contacten met het FHRS onderhoudt. De voorzitter antwoordt dat dit niet de taak van de vereniging is.

Voorts merkt v/d Steege op, dat het NRS te ver van de praktijk is komen te staan.

Ook blijkt er interesse te bestaan in kijkdagen.

Als suggestie worden Orvelte, omgeving Utrecht genoemd. Ook het JVO Drenthe heeft de interesse. Het bestuur bekijkt of een en ander mogelijk is.

Dhr. J. Bolding doet de suggestie om de aAa-codes op de schets te zetten. Dit werkt positief t.a.v. de bekendheid. Hij doet de suggestie om stickers op de schets te plakken.

Dhr. A. Withaar zet de codes altijd bij de bijzonderheden op de schets. T.a.v. de stickers zal het bestuur informatie inwinnen.

Dhr. M. Holtrop roept de leden op om actief te zijn, en op vergaderingen van Veeverbeteringsorganisaties altijd maar weer naar de codes te vragen, en te vragen naar de publicatie ervan. Het bestuur heeft de steun van de leden nodig om de doelstellingen van de vereniging te bereiken.

Sluiting:

Voorzitter Piet Beers sluit de geanimeerde vergadering en bedankt de sprekers met een zuivelmand. Ook is er een zuivelmand voor het echtpaar A. en S. de Groot, omdat daar altijd belangeloos de bestuursvergaderingen zijn, en voor Mevr. Dorrenstijn, die voor de vertaling van de Amerikaanse verhalen voor de Nieuwsbrief zorgt.

Hierna gaan we met zijn allen aan tafel en spoeden ons 's middags naar het bedrijf van Dhr. A. Withaar, waar we zijn veestapel bewonderen.

Voorzitter
P. Beers

Secretaris
M. Holtrop

Verslag van Jack R. Miller, bedrijfsleider, Rothrock Golden Holstein Farms, Incorporated.

DE GEBALANCEERDE BENADERING - KOEIEN FOKKEN OP DE JUISTE MANIER

Als je nadenkt over veefokkerij, denk je hoogstwaarschijnlijk eerst aan het exterieur en ten tweede aan produktie. Exterieur en produktie gaan hand-in-hand met een uniforme veestapel van goed-geuierde koeien die melk-type en melkrijkheid uitstralen. Hoewel, tot een bepaald punt, wordt de melkproduktie meer afhankelijk van de bedrijfsvoering dan van de genetische kwaliteiten. Wanneer het ondernemersniveau een punt bereikt waardoor koeien gestimuleerd worden om top produkties te behalen, dan hebben de dieren meer weerstand, kracht en capaciteit nodig om bestand te zijn tegen de stress van dergelijke hoge produkties.

Rothrock Rotate Lupy-ET-'93 excellent-6.11-15267 kg melk-3.7% vet-3.2% eiwit, 340 dgn.

Walkup Valiant Lou Ella-'92 excellent-3.07-15166 kg melk-4.5% vet-3.4% eiwit, 365 dgn.

Het is niet toevallig dat de koeien met de hoogste lactatie- of levensproductie, van welk ras dan ook,

sterke, best-ontwikkelde koeien zijn met goed aangehechte uiers. Daarom, als je in de veefokkerij liever kiest voor vooruitgang op de lange termijn dan de snelle korte termijn winst, is **de gebalanceerde benadering noodzakelijk om fundamentele rentabiliteit te behalen**.

Door het verwantschap tussen verschillende eigenschappen zal er bij het selecteren van één eigenschap ook andere delen van de koe worden beïnvloed.

Voorbeelden: hoge brede zitbeenderen zorgen voor een hoog en breed achteruier. Met de draaiers naar achteren en de zitbeenderen hoog kan een goed aangehecht uier bereikt worden. Hoewel, als de draaiers te ver naar achteren staan zullen de benen ook te ver achteruit staan en het geboortekanaal wordt vernauwd. Het is nodig om de draaiers naar voren en de zitbeenderen naar beneden te krijgen om een vlak of iets hellend achterstel te verkrijgen.

De zorgvuldige selectie voor gebalanceerde eigenschappen om gebalanceerde dieren te geven is de sleutel voor de veefokkerij (niet gebalanceerd zijn geeft veel problemen). Het uiteindelijke doel hier is om een gebalanceerd, hoog productief dier voort te brengen.

Tegenwoordig zijn er veel methodes van stierkeuze beschikbaar om de fokker in staat te stellen deze balans te behalen. Sommigen zijn succesvol geweest terwijl anderen hebben gefaald. In de veefokkerij bestaat geen 100%. Door altijd de hoogste produktievererfers te gebruiken zonder aandacht te schenken aan het exterieur, kan je een grote sprong in de produktie bereiken en een potentiële hoge index voor één of twee generaties, maar op de lange termijn zou het een zeer zwakke koe kunnen geven wiens fundamentele rentabiliteit niet levensvatbaar is. (De wil om te produceren zonder de mogelijkheid om een hoge produktiviteit te handhaven).

In de 24 jaar dat ik melkvee fok, heb ik het aAa-systeem gebruikt, uitgedacht en ontwikkeld door W.A. Weeks. Het is een uniek systeem omdat het een procedure is die herkent en rekening houdt met de correlatie van de lichaamsdelen.

Stieren worden geanalyseerd en krijgen codes toegewezen voor de kwaliteiten of eigenschappen die zij toevoegen bij een paring in de volgorde dat zij ze doorgeven. Koeien worden geanalyseerd en krijgen codes in de volgorde van wat ze nodig hebben. Door het gebruik van dit systeem wordt een fokker de mogelijkheid geboden een lijst te maken van stieren van zijn eigen keuze die markant zijn in produktie, gehalten, type, afstamming of welke combinatie dat hij maar wil.

Dan kiest hij eenvoudig een stier van deze lijst met codes die corresponderen met de codes van de koe. Dit mag in het begin gecompliceerd lijken, maar in werkelijkheid is het heel eenvoudig en effectief. Deze nummers moeten toegewezen worden door een persoon die bevoegd is om melkvee te analyseren.

Wanneer je bezig bent met het fokken en verkopen van vee uit je eigen veestapel, dan moet je doel zijn een gebalanceerd dier die goed functioneert en een plezier is om naar te kijken, maar ook het hebben van tevreden klanten die weer graag terugkomen.

Ik heb twee All-Americans gefokt in 24 jaar met gebruik van aAa. Eén ervan was All-American van de twee- en driejarigen. Verder zijn er meer dan 40 excellente koeien gefokt met als hoogste 95 punten en vele, vele A.B.

Tien tot vijftien stieren zijn verschenen op de top TPI lijst in de V.S. en over de hele wereld. Twee koeien hebben meer dan 40.000 lb. melk per lactatie geproduceerd.

Je moet vertrouwen hebben in een systeem om het gerust te kunnen gebruiken. Je zou kunnen zeggen dat ik vertrouwen heb in het aAa systeem. Het heeft me geholpen om de balans in mijn fokkerij-programma te krijgen die ik nodig had en het geeft me elke keer weer voldoening als ik tussen de kudde op Rothrock Farms loop of praat met een buitenlandse bezoeker, die een embryo heeft gekocht, die zich heeft ontwikkeld tot zijn droom-koe. De kans is groot dat hij meer embryo's koopt voordat het gesprek is beëindigd.

Het aAa-systeem vind ik een onmisbaar gereedschap bij het besturen van een bedrijf. Hetzelfde als brandstof kopen voor de trekker of mineralen en voer voor het vee.

Ik zou u sterk aanraden contact op te nemen met de aAa-vertegenwoordiger.

Onthoud, in de veefokkerij bestaat er geen 100%, maar het kan een grote beloning zijn wanneer je een hoog percentage van de valkuilen elimineert.

Hoogachtend, Jack R. Miller

Rothrock Al Lea '94 5x excellent 5.11-19850 kg melk-3.3% vet-3.4% eiwit 365 dgn.

Jack Miller werd geboren en is opgegroeid op een kleine melkveehouderij in Northwestern Pennsylvania.

Hij begon zijn eerste functie als bedrijfsleider in 1971 bij Killdee Farms in Maryland. In 1981, werd Killdee I. Bubbler Delight uitgekozen als All-American driejarige, waardoor de naam Killdee onder de aandacht werd gebracht van de Zuivelindustrie. Rond dezelfde tijd, was Killdee Elevation Edie All-American vijfjarige en werd een paar jaar later verkocht voor \$ 1.000.000,00.

In 1982, werd Dhr. Miller aangenomen door Bruce L. Rothrock, Sr. om een geheel nieuwe melkveehouderij op te starten onder de naam Rothrock Golden Holstein Farms. Met alleen een 150 jaar oude schuur en geen melk-faciliteiten aanwezig, moest een hele nieuwe ultra-moderne melkstal gebouwd worden en een veestapelkern aangeschaft van de beste koe families. Nu bezitten wij vijf boerderijen en pachten vijf anderen met 525 acres waarop mais, soyabonen, luzern en gras hooi staan.

In 1991, Rothrock Tradition Leadman, EX 93, verscheen ten tonele. Zijn moeder, Walkup Valiant Lou Ella, EX 92, de derde excellente generatie, met 15166 kg melk en 3,4% eiwit is onze ster donorkoe.

Drie jaar later volgde een ander Lou Ella zoon, Rothrock Rotate Liturgy-E.T., EX 92, Leadman op en is begonnen de TPI ladder te bestijgen - nu al bij +1223 TPI met 83 eiwit.

Lou Ella heeft op ze minst 13 geclassificeerde nakomelingen van negen verschillende stieren, 6 EX tot 94 en op ze minst 7 V.G.

Rothrock Genetics zijn populair in Japan, Frankrijk, Australië en Nederland, om maar een paar te noemen. Fokkerij beslissingen en keuze van stieren op Rothrock worden gemaakt door gebruik te maken van gegevens van de moeders kant, de stiergegevens van het Rode Boek en de aAa analyse nummers die de moeder en de stier beiden hebben gekregen. Dit is mijn systeem geweest voor 24 jaar van veefokkerij.

Wij hopen dat u ondanks de drukke oogstwerkzaamheden op uw bedrijf toch de tijd heeft gevonden om deze nieuwsbrief aandachtig door te lezen, want ons inziens is dit ook ditmaal weer de moeite waard.

Met vriendelijke groeten,
de redactie